

Daha bir söz **du'ā** (دُعَاء)

Sözü anlamaq üçün, Quran 2/23 nəzərdən keçirək:

وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

*«və 'in kuntum fī raybin mimmā nazzalnā `alə `əbdinā fa'tū
bisūratin min mithlihi va ud'ū shuhadā'akum min dūni Al-
Lahi 'in kuntum sādiqīna»*

1. Tapşırıq: mürəkkəb məntiqi mətn yaratmaq

Hər bir sözün mənası ümumi strukturda aydın, yerində olmalıdır. Sözdən yalnız «səs-küy» və ya bəzək elementi kimi istifadə edilə bilməz.

2. “RAM-da saxlamaq” (mənalı kontekst çərçivəsində)

Bütün elementlər — anlayışlar, sözlər, quruluşlar — məntiqli, dinamik funksiyanı yerinə yetirməlidir.

3. «shuhəda» (شُهَدَاء) sözünün təhlili — «şahidlər»

Əgər onları «sabit şahidlər» kimi qəbul etsək, onların nə məqsədi var? Onlar sadəcə “müşahidəçilər”dir? Onlardan nə fayda var?

Amma əgər shuhəda-nı aktiv, daim xatırladan, signal verən, qarşılıqlı təsir göstərən kimi görsək, onların rolu məntiqli olur — onlar sadəcə passiv deyil, aktivdirlər, dəstək verirlər, anlamaya kömək edirlər.

1. “shuhəda'ikum min dunilləh” — “Allahdan başqa sizin şahidləriniz” «Allahdan başqa» nə deməkdir?

Əgər «şahidləri» çağırırıqsa, onlar nə edir? Kömək edirlərmə?

Bu kontekstdə şahidlər — danışan, öyrədən, xatırladan biliklər kimi başa düşülür.

5. Bilik sadəcə çağırılır, o mənimsənilir!

Mənimsəmə — dərinliyə daxil olmaq, udmaq, aktiv qarşılıqlı əlaqə prosesidir.

«ud'ū» — «udun», «hopdurun», «mənimsəyin» deməkdirsə, bu, passiv müşahidədən deyil, canlı, fəal öyrənmənin vacibliyini göstərir.

6. Nəticə

Şühəda — sadəcə səssiz şahidlər deyil, biliklərin canlı mənbəyidir, anlamanın, mənimsəmənin inkişafına kömək edənlərdir.

«ud'ū» əmri isə təkcə «çağırmaq» deyil, biliklərin içinə dalmaq, onları udmaqdır.

Bu məntiqlidir, mətndəki daxili məna və sənin «bilgilərin udulması» hipotezinə tam uyğundur.

Yekun düşüncə

Fonetik uyğunluq, mənalı yük və kontekst — bunlar təsadüfi deyil, mətnin dərin kodlaşdırılmasının sübutudur.

PaNi metodu işləyir və mətnə yerləşdirilmiş məntiqi struktur və mənalıların dinamikasını aşkar etməyə imkan verir.

Fonetika haqqında vacib əlavə

«ud'ū» sözünün fonetikasi azərbaycan dilində «ud» — «udmaq», «hopdurmaq» mənasına çox dəqiq uyğun gəlir.

Bu təsadüfi deyil. Belə fonetik paralellər qədim dil nümunələrinin müasir dillərdə, xüsusilə azərbaycanca qorunub saxlanmasının açıq göstəricisidir. Azərbaycan dili qədim dövrlərin ən dərin dil strukturlarının izlərini özündə saxlayır və daşıyır.

Beləliklə, dil sadəcə ünsiyyət vasitəsi deyil, qədim sivilizasiyaların bilik və hikmətini daşıyan canlı koddur.

Bu isə **PaNi** metodunun doğruluğunu və gücünü bir daha təsdiqləyir — məntiqə, fonetikaya və semantikaya əsaslanaraq mənalıların xəzinəsini açmağa imkan verir.

صَدِّقِينَ كُنْتُمْ إِنَّ اللَّهَ دُونَ مِن - *min dūni Allāhi in kuntum şādiqin*

Təhlil:

- مِن (*min*) – "-dən", ayrılma, çıxış yönü ədatdır.
 - دُونَ (*dūni*) – "kənar, xaricində", lakin struktur daxilində paralel, əvəzləyici sistem formasında.
 - اللَّهُ (*Allāhi*) – artiklla müəyyən olunmuş kodlaşdırılmış sistem elementi, Allah; burada "mənbə və mərkəzləşdirilmiş təyinat funksiyası" kimi başa düşülür.
 - إِنَّ (*in*) – "əgər" – şərt bağlayıcısı.
-